

Ministerie van Asiel en Migratie

> Retouradres Postbus 20011 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Migratie**
PDOEK

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 9 augustus 2024
Betreft Antwoorden Kamervragen over het bericht: 'Oekraïense vluchtelingen worden dagen in de cel gehouden bij aankomst vliegtuig'

Onze referentie
5602455

Uw Kenmerk
2024Z11689

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen van het lid Piri (GroenLinks-PvdA) over het bericht: 'Oekraïense vluchtelingen worden dagen in de cel gehouden bij aankomst per vliegtuig.'

Deze vragen werden ingezonden op 2 juli 2024 met kenmerk 2024Z11689.

De Minister van Asiel en Migratie,

M.H.M. Faber-Van de Klashorst

Vragen van het lid Piri (GroenLinks-PvdA) aan de minister van Asiel en Migratie over het bericht: 'Oekraïense vluchtelingen worden dagen in de cel gehouden bij aankomst per vliegtuig' (ingezonden 2 juli 2024, 2024Z11689)

**Directoraat-Generaal
Migratie**
P DOEK

Datum
9 augustus 2024

Onze referentie
5 602455

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht 'Oekraïense vluchtelingen worden op Schiphol vastgezet in de cel, experts zijn verbaasd'?

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Wat is de juridische grondslag voor het toepassen van de grensprocedure bij Oekraïense ontheemden die op basis van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming vrij mogen reizen door de Europese Unie (EU) en hoe houdt deze werkwijze zich tot het feit dat Oekraïners 90 dagen visumvrij mogen reizen door de EU?

Antwoord op vraag 2

Al het grensoverschrijdende verkeer van personen aan de Schengenbuitengrenzen – zowel EU-onderdanen als onderdanen van een derde land – wordt op grond van de Schengengrenscodes gecontroleerd. Doel hiervan is het tegengaan van illegale immigratie, het bestrijden van mensensmokkel en bedreigingen van de binnenlandse veiligheid, de openbare orde en de volksgezondheid van de lidstaten te voorkomen.

Voor iedere onderdaan van een derde land die aan een buitengrens van het Schengengebied om toegang tot het Schengengebied vraagt, gelden de toegangsvoorwaarden zoals neergelegd in de Schengengrenscodes¹. De grensprocedure is geregeld in artikel 3, derde tot en met zevende lid van de Vreemdelingenwet en artikel 3.109b Vreemdelingenbesluit; dit laatste artikel is een uitwerking van artikel 43 van de Asielprocedurerichtlijn (2013/32/EU).

Wanneer aan de buitengrens asiel wordt aangevraagd of een verzoek wordt gedaan voor tijdelijke bescherming onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (hierna RTB), beoogt iemand een langer verblijf dan de termijn van 90 dagen uit de Schengengrenscodes. In dat geval wordt de aanvraag in beginsel in de grensprocedure behandeld. Dit geldt ook voor ontheemden uit Oekraïne.

¹ [Verordening - 2016/399 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Oekraïense vreemdelingen die geen lang verblijf beogen en gebruik willen maken van de visumvrije termijn van 90 dagen, en daarnaast voldoen aan de overige toegangsvoorwaarden uit de Schengengrenscore, komen niet in de grensprocedure.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
P DOEK

Datum
9 augustus 2024

Onze referentie
5 6 02455

Vraag 3

Deelt u de constatering van de juristen die stellen dat het toepassen van de grensprocedure bij Oekraïense ontheemden “disproportioneel is”? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u voornemens te stoppen met deze werkwijze?

Antwoord op vraag 3

Nee. Voor alle onderdanen van derde landen, inclusief personen met de Oekraïense nationaliteit, die zich aan de buitengrens van het Schengengebied melden, gelden de toegangsvoorwaarden uit de Schengengrenscore. Hiermee wordt zicht gehouden op wie er via de buitengrens het Schengengebied binnenkomt en wordt conform het wettelijke kader zoals toegelicht in het antwoord op vraag 2 gehandeld. Er gelden wel enkele uitzonderingen.

Ontheemden uit Oekraïne die al tijdelijke bescherming onder de RTB hebben in Nederland en Nederland niet langer dan 28 dagen hebben verlaten, hoeven niet de grensprocedure in. Ook personen uit Oekraïne die op grond van EU-afspraken uit Moldavië zijn overgebracht, Oekraïense gezinnen met minderjarigen en alleenstaande minderjarige vreemdelingen uit Oekraïne zijn uitgezonderd van de grensprocedure.

Vraag 4

Kunt u aangeven wanneer precies deze werkwijze is ingesteld?

Antwoord op vraag 4

De regels over toegang tot het Schengengebied zijn niet recent veranderd. Wat invloed heeft gehad op de werkwijze aan de grens is dat er direct na de Russische inval in Oekraïne sprake was van een crisissituatie en dat de beoordeling of aan de voorwaarden van de RTB werd voldaan nieuw was. Als gevolg daarvan is in de beginperiode vaker besloten om ontheemden uit Oekraïne direct toegang te geven tot Nederland. Sinds medio januari 2024 wordt geheel volgens de toepasselijke regels gehandeld. Om hier duidelijkheid over te verschaffen, is er door de IND in april jl. een openbaar informatiebericht² gepubliceerd dat toelichting geeft over de grensprocedure bij ontheemden uit Oekraïne.

² [IB 2024/25 Oekraïners in de grensprocedure - Immigratie- en Naturalisatiedienst \(pucoverheid.nl\)](#)

Vraag 5

Kunt u toelichten waarom er voor deze werkwijze is gekozen?

Antwoord op vraag 5

Zie de antwoorden op de vragen 2 en 4. De werkwijze betreft staand beleid, verankerd in wet- en regelgeving.

Datum
9 augustus 2024

Onze referentie
5602455

Vraag 6

Hoeveel mensen hebben sinds de werkwijze vastgezetten op Schiphol en hoelang gemiddeld hebben zij in detentie gezeten?

Antwoord op vraag 6

Afgerond hebben tien vreemdelingen met de Oekraïense nationaliteit sinds januari 2024 de grensprocedure op Schiphol doorlopen. De IND mag maximaal vier weken doen over de beoordeling in de grensprocedure, maar doet dit in zo'n kort mogelijke tijd. Meestal kan binnen enkele dagen tot een week (na een screening en aanmeldgehoor) een beslissing worden genomen, zeker in het geval van Oekraïense vreemdelingen. De omstandigheden die meer tijd vergen in de grensprocedure, staan beschreven in het openbare informatiebericht. De exacte gemiddelde detentietijd in de grensprocedure wordt voor geen enkele nationaliteit bijgehouden.

Vraag 7

Welke andere EU-landen hanteren de grensprocedure voor Oekraïense ontheemden en doet u dit in samenspraak met andere EU-landen?

Antwoord op vraag 7

De grensprocedure vindt haar grondslag in de Asielprocedurerichtlijn. Alle lidstaten kunnen hiervan gebruik maken. Onder de nieuwe Asielprocedureverordening, onderdeel van het Asiel- en Migratiepact, worden lidstaten verplicht in bepaalde gevallen een grensprocedure toe te passen. In het Gemeenschappelijk Implementatieplan Asiel- en Migratiepact dat de Europese Commissie op 12 juni jl. gepubliceerd heeft, wordt aangegeven dat momenteel tenminste veertien EU-lidstaten de asielgrensprocedure toepassen. Het is niet bekend of deze lidstaten de grensprocedure ook toepassen voor ontheemden uit Oekraïne.

Vraag 8

Hoe wordt bepaald of deze werkwijze effectief is als de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) niet registreert hoeveel Oekraïense vluchtelingen de afgelopen maanden na grensdetentie toegang is geweigerd?

Antwoord op vraag 8

De Asielprocedurerichtlijn biedt lidstaten de mogelijkheid om een grensprocedure toe te passen. Nederland maakt hier gebruik van. De grensprocedure is verankerd in artikel 3 van de Vreemdelingenwet. Het doel van de grensprocedure is om te controleren wie het Schengengebied binnenkomt en het grondgebied daarmee veilig te houden.

De IND kan aantallen inwillingen en afwijzingen in grensprocedure genereren. Vanwege de lage aantallen vreemdelingen met de Oekraïense nationaliteit worden deze aantallen in het kader van de AVG en herleidbaarheid niet openbaar gemaakt.

Vraag 9

Kunt u deze vragen individueel beantwoorden en kunt u dat doen voor 22 juli 2024?

**Directoraat-Generaal
Migratie
PDOEK**

Antwoord vraag 9

De vragen zijn zo spoedig mogelijk individueel beantwoord.

Datum
9 augustus 2024
Onze referentie
5602455